

Duálne vzdelávanie

Abstrakt

Duálne vzdelávanie je prezentované ako vzdelávanie, ktoré má byť istým skĺbením vedomostí so zručnosťami a poznatkami z praxe. Vďaka tomu by žiaci stredných odborných škôl s učebnou zmluvou mali získať pred vstupom do dospelosti a na trh práce zručnosti a vedomosti, ktorými sa zvyšujú šance na ich osobný úspech, šance pracovať v odbore, ktorému sa venovali počas štúdia. V duálnom vzdelávaní by mali spoločne spolupracovať stredné školy so zamestnávateľmi tak, aby sa vytvoril systém, ktorý pripraví pre trh práce potrebné profesie a kvalitných absolventov.

Úvod

Od školského roku 2015/2016 majú žiaci stredných odborných škôl na Slovensku možnosť vzdelávať sa v systéme duálneho vzdelávania, s cieľom zvýšenia ich uplatniteľnosti na trhu práce. Toto umožňuje zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol dňa 14. júna 2018 novelizovaný.

V čom spočíva duálne vzdelávanie? Duálne vzdelávanie má zabezpečiť pre študentov odborného vzdelávania praktickú výučbu a prípravu priamo u zamestnávateľov. To znamená, že študenti a študentky v duálnom vzdelávaní nadobúdajú odborné znalosti priamo v praxi v spoločnostiach a firmách pod odborným vedením zamestnancov a ich prechod po ukončení vzdelávania na trh práce bude oveľa jednoduchší.

Cieľom takéhoto vzdelávania je pripraviť mládež nielen z teoretického, ale aj z praktického hľadiska z daného odboru na prácu v podnikoch a firmách.

Nakoľko novelizovaný zákon nadobudol účinnosť až 1. 9. 2018, výsledky v praxi bude možné zhodnotiť až o niekoľko rokov. Dôležité je však pozrieť sa na niektoré oblasti v duálnom vzdelávaní a tiež na národné projekty, ktoré boli v tejto oblasti vyhlásené.

Duálne vzdelávanie v praxi

Zamestnávatelia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu v roku 2015 upozornili, že by pretrvávanie neefektívneho systému mohlo mať maximálny odhadovaný dopad na potenciál tvorby HDP na úrovni medzi 1,1 – 1,6 mld. eur ročne, čo znamená

kumulovane v období 2016 – 2024 viac ako 12 mld. eur. Efektívne nastavenie systému vzdelávania by preto malo zvýšiť pravdepodobnosť udržania konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva. Preto je potrebné vytvoriť predpoklady pre kvalitný vzdelávací systém a pre napĺňanie požiadaviek trhu práce. V súvislosti s uvedeným sa približne len 25 % absolventov SOŠ uplatňuje vo vyštudovanom alebo aspoň príbuznom odbore, čo predstavuje približne len 4 000 absolventov ročne a zvyšní sa musia rekvalifikovať, aby sa uplatnili v inom odbore, prípadne sa zaraďujú do skupiny nezamestnaných.¹

Ministerstvo školstva sa snaží už niekoľko rokov o prestavbu stredoškolského vzdelávania, a to aj s použitím fondov z EÚ. V roku 2013 vyhlásilo národný projekt s názvom Rozvoj stredného odborného vzdelávania vo výške 44 mil. eur.² Strategickým cieľom národného projektu bolo zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách vo vybraných skupinách odborov a tiež celkové zvýšenie kvality odborného vzdelávania vo všetkých skupinách odborov. Realizáciou projektu sa mala riešiť problematika prepojenia odborného vzdelávania a prípravy na stredných odborných školách s potrebami zamestnávateľov, zvýšenia kvality a pripravenosti budúcich absolventov stredných odborných škôl vo vzťahu k ich schopnosti zamestnať sa. Nosnou témou bola spolupráca stredných odborných škôl s profesijnými a stavovskými organizáciami.³ Tento národný projekt sa zameriaval na hutníctvo, získavanie zemských zdrojov, strojárstvo a kovospracujúca výroba, elektrotechnika, technická chémia silikátov, technická a aplikovaná chémia, potravinárstvo, spracúvanie dreva, stavebníctvo, geodézia, kartografia, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka. Projekt trval do roku 2015 a realizoval sa v rámci programového obdobia 2007 – 2013.

V programovacom období 2014 – 2020 bol naplánovaný národný projekt Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality odborného vzdelávania a prípravy. Výzva bola vyhlásená v roku 2016 a ako realizátor národného projektu bol stanovený Štátny inštitút odborného vzdelávania. Národný projekt je realizovaný v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, prioritná os 1 Vzdelávanie.⁴ Dĺžka realizácie projektu je zadaná od januára 2016 do októbra 2020 a je realizovaný na celom území Slovenskej republiky. Zo zdrojov ESF bolo

¹ MADZINOVÁ, R. - ŘÁDEK, M. - ŠTEFÁNIK, D. (2018). ANALÝZA SYSTÉMU DUÁLNEHO VZDELÁVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE. SLOVAK BUSINESS AGENCY, BRATISLAVA. S. 9

² POZRI VIAC: [HTTPS://WWW.MINEDU.SK/DATA/ATT/4394.PDF](https://www.minedu.sk/data/att/4394.pdf)

³ ZDROJ: [HTTP://WWW9.SIOV.SK/O-PROJEKTE-BEK/24508S](http://www9.siov.sk/o-projekte-bek/24508s)

⁴ MADZINOVÁ, R. - ŘÁDEK, M. - ŠTEFÁNIK, D. (2018). ANALÝZA SYSTÉMU DUÁLNEHO VZDELÁVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE. SLOVAK BUSINESS AGENCY, BRATISLAVA. S. 11

vyčlenených 27 650 000 eur a zo štátneho rozpočtu 6 150 000 eur.⁵ Aktuálne k februáru 2019 je čerpanie vo výške 6,2 mil. eur⁶, čo je veľmi málo vzhľadom na fakt, že národný projekt má skončiť v roku 2020. Suma v podstate predstavuje čiastku zo štátneho rozpočtu, a teda zdroje ESF sa defacto ešte nezačali čerpať.

Motiváciou pre zamestnávateľov, aby sa pridali do systému duálneho vzdelávania, má byť aj daňový benefit za poskytovanie praktického vyučovania. Zamestnávateľ, ktorý poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, má nárok na daňový benefit, ktorý poskytuje štát vo forme zníženia základu dane daňovníka, ktorý je poskytovateľom praktického vyučovania. Za každého žiaka, s ktorým má zamestnávateľ uzatvorenú učebnú zmluvu, môže zamestnávateľ znížiť základ dane pre daň z príjmov buď o 3 200 eur na žiaka, ak daňovník poskytne v zdaňovacom období viac ako 400 hodín praktického vyučovania, alebo o 1 600 eur na žiaka, ak daňovník poskytne v zdaňovacom období viac ako 200 hodín praktického vyučovania.⁷

Otázka teda znie, prečo sa systém duálneho vzdelávania nerozvíja rýchlejšie i napriek tomu, že od roku 2013 ministerstvo školstva investuje vysoké finančné čiastky z fondov EU a tiež štátneho rozpočtu. Podľa Štátneho inštitútu odborného vzdelávania, ktorý pripravil materiál z pripomienok a návrhov získaných na stretnutiach ministerstva školstva so zástupcami zriaďovateľov stredných odborných škôl, okresných úradov, riaditeľmi stredných odborných škôl zapojených do systému duálneho vzdelávania a prípravy a zástupcami zamestnávateľov v roku 2016, vyplýva, že medzi najväčšie problémy lepšej implementácie duálneho vzdelávania patrí slabá propagácia, slabé legislatívne nastavenie a hlavne nezáujem žiakov o systém duálneho vzdelávania. V tejto fáze je dôležitá prítomnosť odborných kariérnych poradcov a kariérneho poradenstva ako takého. Kariérne poradenstvo totiž vo veľkej miere môže študentov a študentky ovplyvniť v ich ďalšom profesionálnom smerovaní.

Stredné odborné školy identifikovali problém v znižovaní normatívneho objemu finančných prostriedkov na praktické vyučovanie. Teda, stredné odborné školy nie sú až tak naklonené duálnemu vzdelávaniu, pretože vďaka tomu prichádzajú o finančné prostriedky.⁸ Pritom finančný normatív na študenta či študentku v strednom vzdelávaní slúži na materiálo-technické zabezpečenie praktickej prípravy a ak tá sa v škole neuskutočňuje, je logické, že

⁵ ZDROJ: [HTTPS://WWW.MINEDU.SK/DATA/ATT/10222.PDF](https://www.minedu.sk/data/att/10222.pdf)

⁶ VYJADRENIE ŠTÁTNEHO INŠTITÚTU ODBORNÉHO VZDELÁVANIA, 25. 4. 2019

⁷ ZDROJ: [HTTP://WWW.DUALNYSYSTEM.SK/DOKUMENTY/ZAMESTNAVATEL/16_09_2018/DAŇOVÝ%20BENEFIT%20ZAMESTNAVATEĽA%20OD%201.1.2019.PDF](http://www.dualnysystem.sk/DOKUMENTY/ZAMESTNAVATEL/16_09_2018/DAŇOVÝ%20BENEFIT%20ZAMESTNAVATEĽA%20OD%201.1.2019.PDF)

⁸ MADZINOVÁ, R. - ŘÁDEK, M. - ŠTEFÁNIK, D. (2018). ANALÝZA SYSTÉMU DUÁLNEHO VZDELÁVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE. SLOVAK BUSINESS AGENCY, BRATISLAVA. S. 23

škola na tento normatív nemá nárok. Zároveň stredné školy poukazujú na to, že študenti a študentky zapojení do systému duálneho vzdelávania môžu byť istým spôsobom znevýhodnení, pretože, ak skončia vzdelávanie a nezamestnajú sa v podniku, kde vykonávali praktickú prípravu, nebudú mať dostatok všeobecných vedomostí a zručností. To, čo by malo byť výhodou pri duálnom vzdelávaní, teda získanie praktických špecifických zručností priamo v praxi a dodávanie tak odbornej pracovnej sily na trh práce hneď po absolvovaní stredného vzdelávania, je strednými odbornými školami skôr deklarované ako nevýhoda.

A ako vlastne funguje duálne vzdelávanie v praxi? Žiak 9. ročníka základnej školy, ktorý sa rozhodne pokračovať v štúdiu na strednej odbornej škole, by si mal dobre premyslieť, čomu by sa chcel v budúcnosti venovať. Následne si musí vybrať zamestnávateľa, u ktorého absolvuje výberové konanie a dostane potvrdenie o odbornom vzdelávaní a príprave v systéme duálneho vzdelávania. Toto potvrdenie potom priloží k prihláške na štúdium na strednej škole a absolvuje prijímacie pohovory. Keď je prijatý na strednú školu, pred začatím školského roka s ním zamestnávateľ uzavrie učebnú zmluvu. A takto sa stáva študentom v duálnom systéme vzdelávania. Do duálneho vzdelávania sa môže zapojiť aj študent, ktorý si vyberie dvojročný učebný odbor. Je možné predpokladať, že aj nezáujem zo strany žiakov a žiačok vstúpiť do systému duálneho vzdelávania môže vplývať na skutočnosť, že tento systém sa nerozvíja tak rýchlo, ako sa predpokladalo.

Jednou zo slabých stránok duálneho vzdelávania je celkové nastavenie zoznamov študijných a učebných odborov, ktoré sú pre mnohé stredné odborné školy, ktoré vstúpili do systému duálneho vzdelávania, demotivujúce. Novela zákona umožnila zapojiť do systému duálneho vzdelávania všetky študijné a učebné odbory s výnimkou zdravotníckych, umeleckých odborov a policajné školy. Aktuálne je do systému duálneho vzdelávania zapojených 69 učebných a študijných odborov.⁹ Z pohľadu zamestnávateľov je problémom celkovo nevyhovujúca štruktúra učebných a študijných odborov, nakoľko niektoré odbory sa vyučujú v nízkych počtoch a niektoré zamestnávateľom celkovo chýbajú. Nevyhovujúce je podľa zamestnávateľov tiež celkové nastavenie dĺžky študijných odborov a absencia externej a kombinovanej formy štúdia (18+). Samostatným problémom je nedostatočná atraktivita niektorých študijných alebo učebných odborov. Napríklad v sektore stavebníctva v odboroch murár a inštalatér študovalo v školskom roku 2015/2016 v rámci SDV len 9 študentov. V školskom roku 2016/2017 sa počet študentov navýšil, ale všeobecne sa neočakáva

⁹ VYJADRENIE ŠTÁTNEHO INŠTITÚTU ODBORNÉHO VZDELÁVANIA, 25. 4. 2019

zo strany zamestnávateľov veľký záujem o prijímanie študentov, čo je zapríčinené chybným nastavením systému, ktorý nedostatočne zohľadňuje špecifické podmienky v oblasti stavebníctva. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že aktuálne všeobecné záväzné nariadenia na úrovni samosprávnych krajov rovnako nereflektujú skutočné potreby pracovného trhu, čo negatívne vplýva na celkovú ideu systému.¹⁰

Problematicky je súčasne nastavený systém vyplácania odmeny žiakom za ich produktívnu prácu, nakoľko je nastavený prostredníctvom fakturácie školou, a nie priamo žiakom. Zriaďovatelia preto požadujú zákonnú úpravu zabezpečujúcu povinnosť zamestnávateľov vyplácať túto odmenu priamo žiakom, čím by sa súčasne zamedzilo plytvaniu verejných prostriedkov na bankové poplatky a financovanie týchto operácií. Keď prihliadneme na fakt, že niektoré bankové inštitúcie (napr. ČSOB, UniCredit Bank) ponúkajú vedenie bankového účtu pre študentov takmer za minimálny poplatok alebo zadarmo po splnení vybraných podmienok, tak by takáto úprava bola prínosom, pretože by nezaťažovala školy administráciou vyplácania odmien žiakom.¹¹

Zapojené školy

¹⁰ ŠIOV: VYHODNOTENIE SKÚSENOSTÍ 1. ROKA ZAVÁDZANIA SYSTÉMU DUÁLNEHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY. INTERNÝ DOKUMENT

¹¹ POZRI VIAC: [HTTPS://WWW.FINANCNYKOMPAS.SK/STUDENTSKY-UCET](https://www.financnykompas.sk/studentsky-ucet)

Kraj	Názov SOŠ	Názov obce, mesta, v ktorej škola / školské zariadenie sídli	Ulica
BA	Stredná odborná škola obchodu a služieb Samuela Jurkoviča	Bratislava	Sklenárova 1
BA	Súkromná stredná odborná škola automobilová Duálna akadémia	Bratislava	J. Jonáša 5
BA	Stredná odborná škola elektrotechnická	Bratislava	Rybničná 59
BA	Spojená škola Ivanka pri Dunaji	Ivanka pri Dunaji	Ul. SNP 30,
BA	Stredná odborná škola kaderníctva a vizážistiky	Bratislava	Svätoplukova 2
BA	Stredná odborná škola	Bratislava	Račianska 105
BA	Stredná odborná škola dopravná	Bratislava	Kvačalova 20
BA	Stredná odborná škola chemická	Bratislava	Vlčie hrdlo 50
BA	Stredná odborná škola polygrafická	Bratislava	Račianska 190
BA	Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu	Bratislava	Na pántoch 9
BB	Stredná odborná škola pod Bánošom	Banská Bystrica	Pod Bánošom 80
BB	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Krupina	M. R. Štefánika 8
BB	Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová	Podbrezová	Družby 554/64
BB	Stredná odborná škola drevárska	Zvolen	Lučenecká cesta 2193/17
BB	Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu	Zvolen	Jabloňová 1351
BB	Súkromná stredná odborná škola technická	Žiar nad Hronom	Dr. Janského 10
KE	Stredná odborná škola Jána Bocatia	Košice	Bocatiova 1
KE	Stredná odborná škola automobilová	Košice	Moldavská cesta 2
KE	Stredná odborná škola drevárska	Spišská Nová Ves	Filinského 7
KE	Stredná odborná škola technická	Michalovce	Partizánska 1
KE	Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta	Trebišov	Komenského 1963/10
KE	Stredná priemyselná škola elektrotechnická	Košice	Komenského 44
KE	Stredná odborná škola	Košice	Učňovská 5
KE	Stredná odborná škola železničná	Košice	Palackého 14
KE	Hotelová akadémia	Spišská Nová	Radničné

		Ves	námestie 1
KE	Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku	Košice	Kukučínova 23
KE	Stredná odborná škola	Prakovce	Prakovce 282
KE	Hotelová akadémia	Košice	Hotelová akadémia
NR	Stredná odborná škola	Levice	Pod amfiteátrom 7
NR	Stredná odborná škola potravinárska	Nitra	Cabajská 6
NR	Stredná odborná škola	Nitra	Cintorínska 4
NR	Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu	Nové Zámky	Zdravotnícka 3
NR	Stredná odborná škola technická	Šurany	Nitrianska 61
NR	Stredná odborná škola technická	Tlmače	Kozmálovská cesta 9
NR	Stredná odborná škola drevárska	Topoľčany	Pílska 7
NR	Stredná odborná škola agrotechnická	Topoľčany	Tovarnícka 1632
NR	Stredná odborná škola technická	Vráble	Ul. 1. mája 500
NR	Stredná odborná škola technická	Zlaté Moravce	Ul. 1. mája 22
NR	Stredná odborná škola gastronómie a cestovného ruchu	Nitra	Levícká 40
NR	Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku	Levice	Na lúkach 18
NR	Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA	Nitra	Novozámocká 220
NR	SOŠ stavebná	Nitra	Nábrežie mládeže 1
NR	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Zlaté Moravce	Ul. SNP 5
NR	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Topoľčany	T. Vansovej 2
PO	Hotelová akadémia Otta Brucknera	Kežmarok	MUDr. Alexandra 29
PO	Stredná odborná škola	Kežmarok	Kušnierska brána 349/2
PO	Stredná odborná škola technická	Poprad	Kukučínova 12
PO	Stredná odborná škola technická	Prešov	Volgogradská 1
PO	Stredná odborná škola technická ako organizačná zložka Spojenej školy	Prešov	Ľ. Podjavorinskej 22
PO	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Prešov	Sídl. dukl. hrdinov 3
PO	Stredná odborná škola	Vranov nad	A. Dubčeka 963/2

		Topľou	
PO	Spojená škola Juraja Henischa	Bardejov	Slovenská 5
PO	Spojená škola	Sabinov	SNP 16
			Horný Smokovec
PO	Stredná odborná škola	Vysoké Tatry	26
PO	Stredná odborná škola	Svit	Štefánikova 39
PO	Spojená škola	Bardejov	Štefánikova 64
PO	Stredná odborná škola technická	Svidník	Pionierska 361/4
TN	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Púchov	Ul. 1. mája 1264
TN	Stredná odborná škola	Pruské	Pruské 294
TN	Stredná odborná škola letecko-technická	Trenčín	Legionárska 160
		Nové Mesto nad	
TN	Stredná priemyselná škola	Váhom	Bzinská 11
		Dubnica nad	
TN	Stredná odborná škola	Váhom	Bratislavská 18
TN	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Trenčín	Jilemnického 24
			Nábrežie J.
TN	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Prievidza	Kalinčiaka 1
		Nové Mesto nad	Piešťanská
TN	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Váhom	2262/80
TN	Stredná odborná škola	Prievidza	T. Vansovej 32
TN	Stredná odborná škola	Púchov	I. Krasku 491
TN	Stredná odborná škola	Trenčín	Pod Sokolice 14
TN	Spojená škola	Nováky	Rastislavova 32
TN	Spojená škola	Partizánske	Nám. SNP 5
			Ul. slov.
		Považská	partizánov
TN	Stredná odborná škola	Bystrica	1129/49
TN	Stredná odborná škola Emila Belluša	Trenčín	Staničná 4
		Bánovce nad	Partizánska cesta
TN	Stredná odborná škola strojnícka	Bebravou	76
TN	Stredná odborná škola sklárska	Lednické Rovme	Súhradka 193
TN	Dopravná akadémia	Trenčín	Školská 66
		Považská	
TN	Stredná odborná škola strojnícka	Bystrica	Športovcov 341/2
TN	Stredná odborná škola	Handlová	Lipová 8
TN	Stredná priemyselná škola	Myjava	Ul. SNP 413/8
TN	Stredná odborná škola	Stará Turá	Športová 675
TT	Stredná odborná škola technická	Piešťany	Nová 5245/9
TT	Stredná odborná škola strojnícka	Skalica	Pplk. Pljušta 29
TT	Stredná odborná škola automobilová Trnava	Trnava	Coburgova

			7859/39
	Stredná odborná škola technická - Múszaki		Esterházyovcov
TT	Szakközépiskola	Galanta	712/10
TT	Stredná odborná škola elektrotechnická	Trnava	Sibírska 5945/1
TT	Stredná odborná škola	Hlohovec	Nerudová 13
TT	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Piešťany	Mojmírova 99/28
	Stredná odborná škola s VJM -		
TT	Szakközépiskola	Dunajská Streda	Gyulu Szabóa 21
			Kračanská cesta
TT	Stredná odborná škola technická	Dunajská Streda	1240/36
TT	Stredná odborná škola	Rakovice	Rakovice 25
TT	Súkr. Stredná odborná škola Gos-Sk	Trnava	Ferka Urbánka 19
ZA	Dopravná akadémia	Žilina	Rosinská cesta 2
		Liptovský	
ZA	Hotelová akadémia	Mikuláš	Čs. brigády 1804
ZA	Stredná odborná škola dopravná	Martin	Zelená 2
ZA	Stredná odborná škola podnikania	Žilina	Sasinkova 45
			Ul. 17. novembra
ZA	Stredná odborná škola obchodu a služieb	Čadca	2579
ZA	SOŠ obchodu a služieb v Martine	Martin	Stavbárska 11
	Stredná odborná škola polytechnická Dolný		
ZA	Kubín	Dolný Kubín	Jelšavská 404
		Liptovský	Demänovská
ZA	Stredná odborná škola polytechnická	Mikuláš	cesta 669
		Kysucké Nové	
ZA	Stredná odborná škola strojnícka	Mesto	Športová 1326
ZA	Stredná odborná škola technická	Čadca	Okružná 693
			Červenej armády
ZA	Spojená škola Martin	Martin	25
ZA	Hotelová akadémia	Žilina	Hlínská 31
ZA	Stredná odborná škola stavebná	Žilina	Tulipánová 2

Zdroj: www.dualnysystem.sk

V školskom roku 2018/2019 je do systému duálneho vzdelávania zapojených 104 stredných odborných škôl, 3970 študentov, pričom 88 % sú muži, a 353 zamestnávateľov. Pre školský rok 2019/2020 ponúka učebné miesta 725 prevádzok zamestnávateľov.¹²

¹² VYJADRENIE ŠTÁTNEHO INŠTITÚTU ODBORNÉHO VZDELÁVANIA, 25. 4. 2019

Najviac škôl je zapojených v Trenčianskom kraji. Celkovo je v školskom roku 2018/2019 na Slovensku 441 stredných odborných škôl, v ktorých študuje 125 075 študentov a študentiek.¹³

Je teda možné konštatovať, že systém duálneho vzdelávania ani po 6 rokoch nie je celkom úspešným modelom v stredoškolskom odbornom vzdelávaní, rozbieha sa veľmi pomaly a má ešte rezervy, ktoré je potrebné vyplniť. Taktiež čerpanie eurofondov je veľmi slabé a hrozí, že prostriedky sa nevyčerpajú.

Záver

Zavádzanie systému duálneho vzdelávania predstavuje stále veľkú výzvu pre Slovensko. Je evidentné, že ani národné projekty či daňové úľavy nie sú celkom správnymi motivačnými nástrojmi, aby sa viac študentov do tohto systému zapájalo. Pripomienky a okrúhle stoly s rôznymi aktérmi duálneho vzdelávania sú pozitívnymi krokmi k zlepšeniu situácie. Je však dôležité zdôrazniť, že rôzne legislatívne úpravy sami o sebe duálny systém vzdelávania nerozbehnú.

Dôležitým faktorom je kariérne poradenstvo a odbornosť kariérnych poradcov. Táto oblasť býva z veľkej časti poddimenzovaná a kariérni poradcovia a poradkyne sú zväčša učitelia, ktorí na základných školách vykonávajú okrem kariérneho poradenstva aj samotné vyučovanie. Neostáva im teda dostatočný čas na vykonávanie kariérneho poradenstva. Nemenej dôležitou fázou pri výbere povolania je práca s rodičmi. A aj toto by malo byť v súčinnosti so zamestnávateľom a kariérnym poradcom.

Legislatívne zmeny by sa mali týkať aj zmeny učebných a študijných odborov a ministerstvo školstva by malo byť dostatočne odvážne, aby niektoré učebné a študijné odbory zrušila a otvorila tie, ktoré sú potrebné aj v systéme duálneho vzdelávania. Pretože model duálneho vzdelávania môže zvýšiť atraktivitu odborného vzdelávania a pomôcť zamestnávateľom, študentom a študentkám a koniec koncov aj samotnému hospodárstvu našej krajiny.

¹³ ZDROJ: [HTTP://WWW.CVTISR.SK/CVTI-SR-VEDECKA-KNIZNICA/INFORMACIE-O-SKOLSTVE/STATISTIKY/STATISTICKA-ROCENKA-PUBLIKACIA/STATISTICKA-ROCENKA-STREDNE-ODBORNE-SKOLY.HTML?PAGE_ID=9597](http://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecká-knižnica/informácie-o-skolstve/statistiky/statistická-rocenka-publikacia/statistická-rocenka-stredne-odborne-skoly.html?page_id=9597)

Odporúčania

1. Kvalitnejšie poskytovanie kariérneho poradenstva, kariérny poradca by mal pracovať ako odborný nepedagogický zamestnanec
2. Zmena učebných a študijných odborov potrebných pre trh práce
3. Kvalitná mediálna kampaň o duálnom vzdelávaní

Tento článok je súčasťou projektu Politiky zamestnanosti realizovaného Inštitútom zamestnanosti. Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu v rámci OP EVS .

Aktivita: Zapájanie do trhu práce, apríl 2019

Merateľný ukazovateľ: P0178

Súvis s projektom: Táto analýza súvisí s aktivitou 1. Duálne vzdelávanie môže prispieť k zlepšeniu zapájania sa do zamestnanosti osôb najviac vzdialených od trhu práce. Tento model vzdelávania zvýši šance mladých absolventov na získanie zamestnania vďaka nadobudnutej praxi v duálnom vzdelávaní.

www.iz.sk